

Відлучи
с. рецензія)
Тришаню 28.09.2026
Голова наукової
спеціалізованої вченої
ради ДФ 26.133.111
д. психол. н. і проф. Скрипник Т. В.

Голові спеціалізованої вченої ради
ДФ 26.133.111
у Київському столичному
університеті імені Бориса Грінченка,
доктору психологічних наук,
професору, професору кафедри
спеціальної та інклюзивної освіти
факультету психології, соціальної
роботи та спеціальної освіти
Скрипник Тетяні Вікторівні

Рецензія

Лехолетової Марини Миколаївни, кандидата педагогічних наук, доцента кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи факультету психології, соціальної роботи та спеціальної освіти Київського столичного університету імені Бориса Грінченка на дисертаційну роботу Загутіної-Візер Яни Юріївни «Міждисциплінарна взаємодія у соціально-педагогічній роботі з молодшими школярами з особливими освітніми потребами», поданої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 231 «Соціальна робота», галузь знань 23 Соціальна робота.

1. Актуальність дисертаційного дослідження

Актуальність дослідження проблеми міждисциплінарної взаємодії у соціально-педагогічній роботі з молодшими школярами з особливими освітніми потребами посилена його значущістю в умовах упровадження Нової української школи за засадах дитиноцентричного, компетентнісного та особистісно орієнтованого підходів. Потреба в інтеграції зусиль педагогів, психологів, соціальних педагогів, спеціальних педагогів, фахівців інклюзивно-ресурсних центрів, батьків, інших залучених фахівців активізувалася особливо у період суспільної кризи й військового стану. Це істотно ускладнило процес соціалізації та навчання молодших школярів з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої освіти. Відтак для комплексної підтримки молодших школярів з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої освіти, важливу роль відіграє соціально-педагогічна робота, в якій соціальний педагог виступає як фахівець із підтримки дитини та сім'ї, координатор міждисциплінарної взаємодії в команді супроводу.

Впровадження інклюзивного навчання в закладах загальної середньої освіти є важливим кроком для підтримки та розвитку дітей з особливими освітніми потребами, що сприяє підвищенню рівня толерантності у суспільства, зміцненню згуртованості школярів в умовах закладу освіти, покращенню соціалізації й якості життя дітей з особливими освітніми потребами. Механізми організації інклюзивного навчання, діяльність інклюзивно-ресурсних центрів, функціонування психологічної служби та

команд психолого-педагогічного супроводу визначено законодавством України, що забезпечує право молодших школярів з особливими освітніми потребами на якісну освіту і розвиток. Однак сама по собі законодавча база не гарантує ефективність реалізації закріплених норм, правил, визначених механізмів. Відтак виникає потреба наукового аналізу стану міждисциплінарної взаємодії у соціально-педагогічній роботі з молодшими школярами з особливими освітніми потребами в умовах закладу загальної середньої освіти.

Вітчизняні і закордонні наукові дослідження в цій галузі допомагають краще зрозуміти механізми комплексного соціально-педагогічного супроводу, підтримки дитини та її сім'ї, реалізації індивідуальної освітньої траєкторії, надання корекційно-розвиткових послуг у межах інклюзивного освітнього середовища, сприяючи подальшому розвитку та удосконаленню міждисциплінарної взаємодії у соціально-педагогічній роботі з молодшими школярами з особливими освітніми потребами.

Специфіка соціально-педагогічної роботи з молодшими школярами з особливими освітніми потребами полягає у подоланні соціально-культурних і поведінкових бар'єрів, які можуть виникати у процесі міждисциплінарної взаємодії. Це потребує від соціального педагога забезпечення емоційної стабілізації та формування базових соціальних компетентностей у сенситивний період розвитку, оскільки саме він виступає координатором, забезпечуючи оцінку соціально-побутових умов, роботу з родиною, профілактику ізоляції та взаємодію з зовнішніми структурами.

Основними викликами для налагодження ефективної міждисциплінарної взаємодії в Україні є потреба у кваліфікованій підтримці, обмеженість ресурсів, психоемоційне навантаження на фахівців та нестабільність складу команд супроводу через міграцію чи мобілізацію, в контексті воєнного стану. Необхідність узгодженої та скоординованої діяльності команди психолого-педагогічного супроводу закладу загальної середньої освіти та інших суб'єктів, залучених до супроводу молодших школярів з особливими освітніми потребами є ключовим завданням для подальшого налагодження міждисциплінарної взаємодії.

Дисертаційну роботу виконано відповідно до наукової теми кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Факультету психології, соціальної роботи та спеціальної освіти Київського столичного університету імені Бориса Грінченка «Соціалізація вразливих груп населення в контексті розвитку територіальних громад в Україні» (2021–2026 рр., державний реєстраційний номер: 0121U112043). Тему дисертаційного дослідження затверджено Вченою радою Київського столичного Університету імені Бориса Грінченка (протокол № 10 від 30 листопада 2022 р.).

2. Наукова новизна результатів дисертації

Наукова новизна результатів дисертації Загутаїної-Візер Яни Юріївни незаперечна, вона зумовлена тим, що авторкою: *вперше* введено в науковий

обіг сутність поняття «міждисциплінарна взаємодія у соціально-педагогічній роботі з молодшими школярами з особливими освітніми потребами», під яким розуміється системно організований процес скоординованої та узгодженої діяльності фахівців закладу загальної середньої освіти та інших суб'єктів, залучених до психолого-педагогічного супроводу молодших школярів з особливими освітніми потребами, спрямований на їх соціальну адаптацію та інтеграцію; узагальнено вітчизняний та міжнародний досвід (Франція, Німеччина, Італія) міждисциплінарної взаємодії у соціально-педагогічній роботі з молодшими школярами з особливими освітніми потребами; визначено критерії (готовність фахівців команд психолого-педагогічного супроводу, залученість батьків як рівноправних партнерів та динаміка розвитку молодших школярів з особливими освітніми потребами), показники та рівні ефективності міждисциплінарної взаємодії у соціально-педагогічній роботі з молодшими школярами з особливими освітніми потребами; обґрунтовано змістово-методичне забезпечення та розроблено алгоритм міждисциплінарної взаємодії у соціально-педагогічній роботі з молодшими школярами з особливими освітніми потребами... у закладі загальної середньої освіти; *уточнено*: поняття «соціально-педагогічна робота з молодшими школярами з особливими освітніми потребами» як комплекс соціально-педагогічних впливів і взаємодій, що реалізується фахівцями закладу загальної середньої освіти у співпраці з батьками та іншими суб'єктами соціально-педагогічної діяльності і спрямовується на забезпечення соціалізації дитини з особливими освітніми потребами, її адаптації та інтеграції в інклюзивне соціальне середовище; особливості організації міждисциплінарної взаємодії у закладі загальної середньої освіти через створення та забезпечення діяльності команд психолого-педагогічного супроводу; роль соціального педагога у координації міждисциплінарної взаємодії у соціально-педагогічній роботі з молодшими школярами з особливими освітніми-потребами; *подальшого розвитку набули*: зміст, форми та методи соціально-педагогічної роботи з молодшими школярами з особливими освітніми потребами у закладі загальної середньої освіти.

3. Теоретичне і практичне значення результатів дисертації

Теоретична й практична цінність результатів дисертаційного дослідження Загутіної-Візер Яни Юріївни є беззаперечною та зумовлена як актуальністю обраної проблематики, так і вагомістю отриманих наукових висновків. Обґрунтованість наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, підтверджується результатами дослідження, здійсненого дисертанткою, і в цілому не викликає сумнівів. Обґрунтовано вибір теми, визначено мету, завдання, методи дослідження. Зміст роботи логічний і послідовний, чітко сформульовані основні положення та висновки проведеного дослідження, отримані результати мають теоретичне і практичне значення.

Теоретичне значення дослідження полягає в розкритті теоретичних основ

міждисциплінарної взаємодії у соціально-педагогічній роботі з молодшими школярами з особливими освітніми потребами; аналізі вітчизняного та міжнародного досвіду міждисциплінарної взаємодії у соціально-педагогічній роботі з молодшими школярами з особливими освітніми потребами. Обґрунтовані в роботі положення щодо ролі міждисциплінарної взаємодії у соціально-педагогічній роботі з молодшими школярами з особливими освітніми потребами, спрямованої на комплексну соціально-педагогічну підтримку дитини з особливими освітніми потребами на мікро- (команда, клас), мезо- (заклад, родина) та макрорівнях (грумада, держава), формують підґрунтя для подальших міждисциплінарних наукових досліджень.

Практична значущість дисертації полягає в можливості впровадження комплексу діагностичних інструментів, що дозволяють оцінювати ефективність міждисциплінарної взаємодії у соціально-педагогічній роботі з молодшими школярами з особливими освітніми потребами в закладах загальної середньої освіти; змістово-методичного забезпечення (алгоритм міждисциплінарної взаємодії, чек-листи спостереження, журнали моніторингу поведінки та прогресу, індивідуалізовані графіки навчання, рефлексивні протоколи командних зустрічей та адаптовані шаблони для індивідуальної програми розвитку/індивідуального навчального плану). Розроблені методичні матеріали, практичні інструменти змістово-методичного забезпечення можуть бути використані у діяльності фахівців соціальної роботи, керівників та учасників команд психолого-педагогічного супроводу в закладах загальної середньої освіти, соціальних педагогів, фахівців інклюзивно-ресурсних центрів, спеціалістів соціальних служб та інших фахівців соціальної сфери.

Загалом результати дисертаційного дослідження Загутіної-Візер Яни Юріївни вирізняються значною теоретичною та практичною цінністю, можуть бути ефективно використані у науковій, дослідницькій і практичній діяльності та свідчать про високий рівень наукової зрілості дисертантки.

Матеріали дисертації пройшли необхідну апробацію, обговорювалися автором на 9 наукових і науково-практичних конференціях різного рівня: 6 міжнародних та 3 всеукраїнських науково-практичних конференціях.

4. Наукова обґрунтованість результатів дослідження, наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації

Наукова виваженість результатів дисертаційного дослідження Загутіної-Візер Яни Юріївни зумовлена високим рівнем методологічної культури роботи, логічною послідовністю розкриття дослідницької проблеми та обґрунтованим добром комплексу взаємопов'язаних методів наукового пошуку відповідно до мети й завдань дослідження.

Методологічну базу дисертації становлять концептуальні положення системного, особистісно орієнтованого, компетентнісного підходів, а також положення наукових теорій і концепцій про: інклюзивну освіту та соціальну інтеграцію; соціально-педагогічну роботу з дітьми з особливими освітніми потребами; підготовку фахівців до міждисциплінарної взаємодії; міжнародні

практики інклюзивної освіти та міждисциплінарної взаємодії; підготовку фахівців соціальної сфери; надання інтегрованих соціальних послуг в умовах громади; партнерську взаємодію фахівців в інклюзивному навчанні; положення нормативно-правових документів (Закону України «Про повну загальну середню освіту», Державного стандарту початкової загальної освіти для дітей з особливими освітніми потребами).

Вагомим прикладним результатом дисертаційної роботи є можливість застосування її положень у процесі підготовки фахівців соціальної сфери, зокрема, закладами вищої освіти при викладанні навчальних дисциплін для здобувачів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти спеціальності І10 Соціальна робота та консультування. Здобуті результати дослідження можна використовувати при розробленні навчальних посібників, методичних рекомендацій та програм підвищення кваліфікації педагогічних і соціально-педагогічних працівників.

Результати дослідження було впроваджено в освітній процес закладів загальної середньої освіти: спеціалізованої школи І–ІІІ ступенів № 106 з поглибленим вивченням англійської мови Шевченківського району м. Києва (акт про впровадження № 01-15/230 від 11.06. 2025 р.); школи І–ІІІ ступенів № 70 Шевченківського району м. Києва (акт про впровадження № 01-09/47 від 19.05.2025 р.); Синяківського хіміко-технологічного ліцею – закладу загальної середньої освіти І–ІІ ступенів № 15 (акт про впровадження № 01-18/113 від 20.05.2025 р.).

Достовірність отриманих результатів забезпечуються коректним використанням методів математичної статистики, аналізом динаміки змін за критеріями та показниками на різних етапах дослідження, а також узгодженістю емпіричних даних із теоретичними узагальненнями. Отриманню достовірних результатів сприяв ретельний аналіз нормативної бази, наукових джерел (монографій, дисертацій, статей у фахових виданнях виданнях), апробаційних матеріалів українських і зарубіжних дослідників. Висновки та рекомендації, сформульовані в дисертації, логічно впливають з отриманих результатів, є внутрішньо узгодженими та методологічно обґрунтованими.

У цілому наукові положення, висновки та рекомендації, подані в дисертації Загутаїної-Візер Яни Юріївни, характеризуються достатнім рівнем наукової аргументованості та надійності. Не виявлено жодних фактів, які б свідчили про недостовірність інформації представленої в дисертації.

5. Рівень виконання поставленого наукового завдання та оволодіння здобувачем методологією наукової діяльності

У дисертації Загутаїної-Візер Яни Юріївни визначені завдання були виконані на високому рівні, що свідчить про її глибоке розуміння предмета дослідження та вміння ефективно працювати в сфері соціальної роботи. Мета і завдання роботи реалізовувалися послідовно та системно, що забезпечило її концептуальну завершеність і узгодженість теоретичних положень, емпіричних результатів та сформульованих висновків.

Отримані результати відзначаються повнотою реалізації поставлених завдань і відповідністю заявленій меті дослідження, що дає підстави розглядати дисертацію як завершену, самостійну наукову працю. Сформульовані у ній висновки логічно випливають з результатів дослідження, є внутрішньо узгодженими та науково обґрунтованими.

Представлена дисертаційна робота наочно демонструє, що Загутіна-Візер Яна Юріївна володіє теоретичними методами дослідження та вдало використала емпіричний матеріал на практиці.

У цілому рівень виконання наукового завдання та ступінь опанування здобувачкою методологією наукової діяльності повністю відповідають вимогам, що висуваються до дисертаційних досліджень на здобуття наукового ступеня доктора філософії у галузі соціальної роботи, і засвідчують сформованість Загутіної-Візер Яни Юріївни як самостійного та компетентного науковця.

6. Апробація результатів дисертації. Повнота викладу основних результатів дисертації у наукових публікаціях

Апробація результатів дисертаційного дослідження Загутіної-Візер Яни Юріївни здійснювалася на високому науковому рівні та відзначається систематичністю й послідовністю протягом усього періоду виконання роботи.

Матеріали дисертації висвітлено у 14 наукових працях, із них 6 – одноосібних, 8 у співавторстві. Зокрема: 4 статі (з них 2 у співавторстві) у наукових виданнях, включених на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України; 6 наукових публікацій (з них 1 стаття у (одноосібна), у зарубіжній колективній монографії, 4 у співавторстві), у яких додатково висвітлено результати дисертації.

Основні результати дисертаційної роботи обговорено на засіданнях кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи, щорічних звітних науково-практичних конференціях Київського столичного університету імені Бориса Грінченка (м. Київ, 2022-2026 рр.).

Отже, апробація результатів дисертаційного дослідження та їх відображення в наукових публікаціях дають підстави розглядати дисертацію Загутіної-Візер Яни Юріївни як методологічно обґрунтовану, науково повну працю, що відповідає вимогам, встановленим для дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії у галузі соціальної роботи.

7. Структура та зміст дисертації

Структура і зміст дисертаційного дослідження Загутіної-Візер Яни Юріївни характеризуються логічністю, узгодженістю та концептуальною завершеністю, що забезпечує послідовне розкриття заявленої проблеми та досягнення мети і завдань дослідження.

Дисертація складається з анотацій українською й англійською мовами, переліку публікацій здобувачки, вступу, трьох розділів із висновками до кожного з них, загальних висновків, списку використаних джерел і додатків.

Робота містить 28 додатків загальним обсягом 121 сторінка, які уточнюють і доповнюють основні положення дослідження. Додатки ілюструють зміст ґрунтового наукового дослідження щодо вирішення поставлених завдань на різних етапах наукової роботи. У дисертації представлено 11 таблиць і 27 рисунків, що сприяють систематизації матеріалу, підвищують наочність викладу та аргументованість отриманих результатів.

Загальний обсяг дисертації становить 379 сторінок, з яких 206 сторінок основного тексту. Список використаних джерел включає 492 найменування, з них 146 іноземною мовою, що свідчить про ґрунтовність теоретичного аналізу, широту наукового пошуку та орієнтацію авторки на сучасний міжнародний науковий контекст.

У *вступі* обґрунтовано актуальність проблеми дослідження, представлено його методологічний апарат; охарактеризовано методи дослідно-експериментальної роботи та експериментальну базу дослідження, розкрито наукову новизну і практичне значення одержаних результатів; надано інформацію щодо впровадження та апробації результатів дослідження.

У *першому розділі «Теоретико-методичні основи міждисциплінарної взаємодії у соціально-педагогічній роботі з молодшими школярами з особливими освітніми потребами»* – систематизовано та обґрунтовано концептуальні основи міждисциплінарної взаємодії як провідного механізму соціально-педагогічної роботи з молодшими школярами з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного освітнього середовища закладів загальної середньої освіти.

За результатами дослідження авторкою уточнено поняття *«соціально-педагогічна робота з молодшими школярами з особливими освітніми потребами»* як комплекс соціально-педагогічних впливів і взаємодій, що реалізується фахівцями закладу загальної середньої освіти у співпраці з батьками та іншими суб'єктами соціально-педагогічної діяльності і спрямовується на забезпечення соціалізації дитини з особливими освітніми потребами, її адаптації та інтеграції в інклюзивне соціальне середовище.

Як підсумок, авторкою визначено *міждисциплінарну взаємодію у соціально-педагогічній роботі з молодшими школярами з особливими освітніми потребами* як системно організований процес скоординованої та узгодженої діяльності фахівців закладу загальної середньої освіти та інших суб'єктів, залучених до психолого-педагогічного супроводу молодших школярів з ООП, спрямованого на їх соціальну адаптацію та інтеграцію.

За результатами аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду міждисциплінарної взаємодії у соціально-педагогічній роботі з молодшими школярами з особливими освітніми потребами з'ясовано, що спільними для зарубіжних практик є багаторівнева координація, наявність спеціальної посади, пов'язаної з координацією і управлінням інклюзивним навчанням, акцент на раннє втручання та партнерство з родинами, що особливо актуально в умовах криз.

У *другому розділі – «Стан міждисциплінарної взаємодії у соціально-*

педагогічній роботі з молодшими школярами з особливими освітніми потребами» – визначено критерії й показники ефективності та виявлено сучасний стан міждисциплінарної взаємодії у соціально-педагогічній роботі з молодшими школярами з особливими освітніми потребами в закладах загальної середньої освіти.

Авторкою обґрунтовано систему з трьох ключових критеріїв ефективності міждисциплінарної взаємодії: готовність фахівців команд психолого-педагогічного супроводу (з когнітивною, мотиваційною, практичною та рефлексивною складовими), залученість батьків як рівноправних партнерів та динаміка розвитку молодших школярів з особливими освітніми потребами (соціальна адаптація, емоційно-вольова сфера, навчальна успішність). Для кожного критерію визначено відповідні показники та методики вимірювання, а також охарактеризовано три рівні ефективності взаємодії (низький, середній, високий).

Як підсумок, авторкою з'ясовано, що міждисциплінарна взаємодія в командах супроводу молодших школярів з особливими освітніми потребами залишається переважно епізодичною, фрагментарною та недостатньо системною, що суттєво обмежує ефективність соціально-педагогічної підтримки, особливо в умовах воєнного стану з посиленими психоемоційними навантаженнями та розривами соціальних зв'язків.

У *третьому розділі – «Змістово-методичне забезпечення міждисциплінарної взаємодії у соціально-педагогічній роботі з молодшими школярами з особливими освітніми потребами»* – здійснено апробацію змістово-методичного забезпечення міждисциплінарної взаємодії у соціально-педагогічній роботі з молодшими школярами з особливими освітніми потребами та розроблено рекомендації щодо підвищення ефективності такої взаємодії в закладах загальної середньої освіти. Розроблено та апробовано комплекс практичних інструментів міждисциплінарної взаємодії, що систематизовано за чотири функціональними блоками: інструменти командної взаємодії та координації; інструменти комунікації та партнерства з батьками; інструменти моніторингу та рефлексії; інструменти індивідуалізації освітнього процесу. Їх інтеграція в циклічний алгоритм взаємодії (планування – реалізація – моніторинг – корекція) забезпечує послідовність, прозорість і результативність спільної діяльності фахівців.

Як підсумок, авторкою з'ясовано, що використання комплексу практичних інструментів міждисциплінарної взаємодії сприяє усуненню типових проблем міждисциплінарної взаємодії, виявлених на констатувальному етапі дослідження (розмитості професійних ролей, дублювання функцій, недостатньої координації дій фахівців, формального характеру взаємодії та низького рівня залученості батьків до процесу супроводу дитини).

Наукові результати, отримані дисертанткою, базуються на ґрунтовному аналізі досліджуваної проблеми, використанні доречних підходів до її вирішення, опрацюванні значної кількості наукових джерел, власній

авторській науковій позиції. Дисертаційна робота Загутіної-Візер Яни Юріївни є завершеним та цілісним дослідженням.

8. Дотримання академічної доброчесності у дисертації та наукових публікаціях. Відсутність (наявність) академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації

Аналіз тексту свідчить про повне дотримання дисертанткою принципів академічної доброчесності. У роботі дотримано вимоги щодо оформлення цитувань, посилань на джерела, структурування списку використаної літератури та подання результатів дослідження. Запозичення з праць інших авторів супроводжуються коректними посиланнями, а наукові положення, узагальнення та висновки є результатом самостійного наукового пошуку здобувачки.

У дисертації та наукових публікаціях Яни Юріївни не виявлено ознак академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації. Емпіричні дані, представлені у роботі, відзначаються логічністю, обґрунтованістю та коректністю, що підтверджує їх наукову достовірність.

Таким чином, висловлені в дисертації положення та ідеї є самостійними, ретельно обґрунтованими, добре продуманими, експериментально перевіренними та оригінальними.

9. Дискусійні положення та зауваження до змісту дисертації

Загалом позитивно оцінюючи наукову новизну та практичну значущість результатів, отриманих Загутіною-Візер Яною Юріївною, вважаю доречним окреслити деякі аспекти, що потребують обговорення або уточнення:

1. У науковій новизні дослідження зазначається, що вперше «визначено критерії (готовність фахівців до міждисциплінарної взаємодії; залученість батьків до міждисциплінарної команди супроводу; динаміка розвитку молодших школярів з ООП), показники та рівні (високий, середній, низький) ефективності...». Варто було б уточнити, про які саме показники йде мова.

2. У розділі 3 дослідження, вказано, що зміст міждисциплінарної взаємодії у соціально-педагогічній роботі з молодшими школярами з особливими освітніми потребами визначається як «комплексна, цілеспрямована діяльність команди психолого-педагогічного супроводу та інших суб'єктів» і однією із її складових є «формування соціальних компетентностей дитини (комунікація, саморегуляція, взаємодія з однолітками, інтеграція в колектив)». Доцільно було б більш детально описати у тексті дисертації варіативність змісту заходів, спрямованих на формування соціальних компетентностей дитини, зокрема, взаємодія з однолітками.

3. У параграфі 3.2 представлено результати проведення контрольного етапу дослідження, зокрема, здійснено перевірку ефективності міждисциплінарної взаємодії у соціально-педагогічній роботі з молодшими школярами з особливими освітніми потребами за визначеними критеріями. Робота значно б виграла, якби по завершенню контрольного етапу

експерименту був представлений рисунок динаміки рівнів ефективності міждисциплінарної взаємодії за усіма критеріями.

4. У загальних висновках варто було б ґрунтовніше узагальнити методологію емпіричного дослідження та уточнити, які індикатори було розроблено для збору даних.

Зазначені побажання й зауваження не є категоричними та не знижують теоретичної й практичної цінності проведеного дисертаційного дослідження.

10. Загальний висновок про рівень набуття здобувачем теоретичних знань, відповідних умінь, навичок та компетентностей

На основі вивчення поданої роботи можна дійти висновку, що дисертація «Міждисциплінарна взаємодія у соціально-педагогічній роботі з молодшими школярами з особливими освітніми потребами», відповідає вимогам галузі знань 23 Соціальна робота за спеціальністю 231 Соціальна робота. Це твердження ґрунтується на кількох ключових аспектах.

По-перше, актуальність дисертаційного дослідження є очевидною, оскільки розкриває важливу й складну соціальну проблему ефективності міждисциплінарної взаємодії у соціально-педагогічній роботі з молодшими школярами з особливими освітніми потребами, яка потребувала наукового обґрунтування, розробки рекомендацій щодо підвищення ефективності такої взаємодії в закладах загальної середньої освіти.

По-друге, здобувачкою продемонстровано вміння інтегрувати різні методології у своєму дослідженні, що дозволило отримати об'єктивні результати; висвітлено алгоритм створення та діяльності команди психолого-педагогічного супроводу молодших школярів з особливими освітніми потребами у закладах загальної середньої освіти; запропоновано інноваційні рішення для підвищення ефективності міждисциплінарної взаємодії у соціально-педагогічній роботі з молодшими школярами з особливими освітніми потребами в закладах загальної середньої освіти.

Практичне значення отриманих результатів підкреслює їх можливість застосування в реальних умовах закладу загальної середньої освіти, що робить дослідження корисним для фахівців, які входять до команди психолого-педагогічного супроводу.

Таким чином, враховуючи всі вищезазначені аспекти, можна з упевненістю стверджувати, що дисертація відповідає науковим стандартам і робить вагомий внесок у розвиток галузі 23 Соціальна робота, спеціальності 231 Соціальна робота.

11. Загальна оцінка дисертації і наукових публікацій щодо їхнього наукового рівня з урахуванням дотримання академічної доброчесності та щодо відповідності вимогам

Дисертація Загутіної-Візер Яни Юріївни та наукові публікації, в яких висвітлено її наукові результати, виконано на високому науковому рівні з дотриманням академічної доброчесності.

Загутіна-Візер Яна Юріївна на високому рівні оволоділа методологією наукової та педагогічної діяльності, набула теоретичних знань, відповідних умінь, навичок та компетентностей. Дисертантка вільно володіє матеріалом.

Дисертація Загутіної-Візер Яни Юріївни на тему «Міждисциплінарна взаємодія у соціально-педагогічній роботі з молодшими школярами з особливими освітніми потребами», подана на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 23 Соціальна робота за спеціальністю 231 Соціальна робота, є завершеною, самостійною роботою, що містить науково обґрунтовані результати, актуальність, наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Означена дисертаційна робота відповідає п.п. 6-9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами), наказу Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації», затвердженого Міністерством юстиції України 03.02.2017 р. за № 155/30023, а її авторка, Загутіна-Візер Яна Юріївна, заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 23 Соціальна робота за спеціальністю 231 Соціальна робота.

Рецензент:

Кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри соціальної педагогіки
та соціальної роботи факультету психології
соціальної роботи та спеціальної освіти
Київського столичного університету
імені Бориса Грінченка

Мерина ЛЕХОЛЕТОВА

